

Ubój zwierząt w gospodarstwie z przeznaczeniem na użytek własny podlega przepisom rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa na użytek własny (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 885). Poniżej przedstawiona najważniejsze, nie wszystkie przepisy, dotyczące uboju na użytek własny. Zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, w przypadku uboju w gospodarstwie (z wyłączeniem drobiu i zajęczaków), posiadacz zwierząt co najmniej na 24 godziny przed dokonaniem uboju zwierząt informuje powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia uboju, o zamiarze jego przeprowadzenia. Informację tę należy przekazać do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kłobucku lub urzędowemu lekarzowi weterynarii, który będzie przeprowadzał badanie na obecność włośni.

Powyższa informacja musi zawierać:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddawanych ubojowi, gatunek i liczbę zwierząt poddawanych ubojowi,
- 2) numer identyfikacyjny zwierzęcia lub zwierząt poddawanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia,
- 3) miejsce i termin uboju, imię i nazwisko oraz adres osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju,
- 4) inne dane mające na celu ułatwienie kontaktu z informującym, w szczególności numer telefonu informującego.

Przy uboju zwierząt na terenie gospodarstwa muszą być spełnione wymagania określone w przepisach o ochronie zwierząt. Oznacza to, że ubój przeprowadzić może wyłącznie osoba posiadająca niezbędne kwalifikacje

W przypadku uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz, informacja, o której mowa powyżej jest przekazywana **w formie pisemnego powiadomienia** zawierającego dodatkowo oświadczenie o zagospodarowaniu na własny koszt materiału szczególnego ryzyka - SRM (zgodnie z rozporządzeniem (WE) 1069/2009). Wzór powiadomienia o zamiarze przeprowadzenia uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny zawarty jest w załączniku 1. Wypełnione powiadomienie należy przekazać do Powiatowego Inspektoratu w Kłobucku bądź wypełnić na miejscu w siedzibie Inspektoratu.

Materiał szczególnego ryzyka stanowią: SRM	Bydło	Owce i kozy	
	do 6 miesięcy	do 12 miesięcy	od 12 miesięcy
Czaszka – łącznie z mózgiem i oczami			SRM
Migdałki	SRM		SRM
Jelita – od dwunastnicy do odbytnicy	SRM		
Jelito biodrowe (kręte)		SRM	SRM
Śledziona		SRM	SRM
Krezka	SRM		
Rdzeń kręgowy			SRM
Stałe UPPZ * powstające przy uboju i obróbce poubojowej mające kontakt z SRM	SRM	SRM	SRM

* uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego

Przekazanemu SRM do zakładu utylizacyjnego, ma towarzyszyć Dokument Handlowy na materiał kategorii 1.

W/w dokument handlowy musi być wystawiony w co najmniej w trzech egzemplarzach (jeden oryginał i dwie kopie). Oryginał musi towarzyszyć przesyłce do ostatecznego miejsca przeznaczenia. Zachowuje go odbiorca. Producent, hodowca, i przewoźnik muszą zachować po jednej kopii.

Dokument ten należy przechowywać w gospodarstwie celem okazania w trakcie kontroli Inspekcji Weterynaryjnej

Dokument handlowy, będący dowodem przekazania materiału SRM do utylizacji w uprawnionym do tego zakładzie utylizacyjnym, należy na wypadek kontroli przechowywać przez okres co najmniej dwóch lat.

Najbliższe zakłady utylizacyjne lub zbiornice uprawnione do odbioru materiału kategorii 1 (SRM) na terenie województwa śląskiego to:

EKO-STOK Sp. z o.o. PL 063721716-001 telefon: 86 270 11 47, 86 271 04 91

JASTA Sp. z o.o. PL 064942515-001 telefon: 44 681 75 86, 44 681 75 81

SARIA POLSKA Sp. z o.o. PL058045305-002 telefon: 12 387 30 65, 12 387 30 64

STRUGA S.A. PL 039539400-001 telefon: 52 351 10 39 52 351 25 24

ZR-P FARMUTIL HS S.A. PL061690436-002, telefon: 67 281 42 61, 67 281 42 73,
PL061690436-010 telefon: 16 622 70 52, 16 622 79 46

Uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego mogą być przekazane do innego zakładu utylizacyjnego.

WAŻNE!!

Bydło powyżej szóstego miesiąca życia nie może zostać poddane ubojowi na terenie gospodarstwa, a jedynie w uprawnionej do uboju rzeźni.

Ponadto, zgodnie z § 7 rozporządzenia MRiRW w sprawie wymagań weterynaryjnych przy uboju na użytek własny, mięso świń i nutrii poddanych ubojowi oraz mięso odstrzelonych dzików poddaje się badaniu na obecność włośni jedną z metod określoną w załączniku I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1375 z dnia 10 sierpnia 2015 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie (Dz. Urz. UE L 212 z 11.08.2015, str. 7)

albo metodą badania trychinoskopowego, na koszt:

1) posiadacza tego mięsa lub

2) podmiotu prowadzącego gospodarstwo, w którym dokonano uboju- w przypadku uboju zwierząt, o którym mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia MRiRW w sprawie wymagań weterynaryjnych przy uboju na użytek własny

Próbki do badania mięsa posiadacz mięsa musi dostarczyć do urzędowego lekarza weterynarii – sposób pobierania próbek do badania mięsa na obecność włośni oraz zasady dostarczania próbek do urzędowego lekarza weterynarii określone są w załączniku nr 2. Mięso świń i nutrii poddanych ubojowi oraz mięso dzików odstrzelonych nie może zostać spożyte ani przetworzone przed uzyskaniem zaświadczenia o przeprowadzeniu badania próbek mięsa. **Zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu próbek mięsa na obecność włośni należy przechowywać na wypadek kontroli przez okres dwóch lat.**

KARY PIENIĘŻNE

Zgodnie z § 1 pkt 39 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenie przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz.1182), za niespełnienie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa na użytek własny przewidziana jest kara pieniężna w wysokości od 100 do 2000 zł.

Ponadto, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie zwierząt poprzez przeprowadzanie uboju przez osoby nie posiadające odpowiednich kwalifikacji, sprawa będzie musiała zostać przekazana organom ścigania.

Niezależnie od powyższego, w celu pozyskania mięsa na użytek własny, rolnik może przekazać zwierzę do uboju w najbliższej rzeźni, która przeprowadza tzw. „uboje usługowe”. Mięso zostanie wówczas w rzeźni poddane badaniu poubojowemu, mięso wieprzowe również badaniu na obecność włośni metodą wytrawiania. Jest to jednocześnie jedyna możliwość pozyskania mięsa w przypadku, jeśli rolnik nie jest w stanie zapewnić, aby ubój w gospodarstwie przeprowadzony został przez osobę posiadającą właściwe kwalifikacje.